

UCHWAŁA NR
RADY MIASTA KĘDZIERZYN-KOŹLE

z dnia 2025 r.

w sprawie petycji o podjęcie przez Radę Miasta Kędzierzyn-Koźle uchwały wyrażającej sprzeciw wobec projektów ustaw dotyczących ustroju sądownictwa

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465, z późn. zm.¹) w związku z art. 9 ust. 2 i art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870) Rada Miasta Kędzierzyn-Koźle uchwala, co następuje:

§ 1. 1. Rada Miasta Kędzierzyn-Koźle uznaje za bezzasadną złożoną w dniu 10 marca 2025 r. petycję o podjęcie uchwały wyrażającej sprzeciw wobec projektów ustaw dotyczących ustroju sądownictwa, stwierdzając brak podstaw prawnych do zajmowania przez organ stanowiący Gminy Kędzierzyn-Koźle stanowiska w przedmiocie ustroju organów władzy sądowniczej, leżącego poza zakresem ustawowych zadań i uprawnień samorządu gminnego.

2. Uzasadnienie prawne i faktyczne stanowiska wyrażonego w ust. 1 stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Zobowiązuje się Przewodniczącego Rady Miasta do przesłania uchwały podmiotowi wnoszącemu petycję wraz z uzasadnieniem.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu na stronie podmiotowej Urzędu Miasta Kędzierzyn-Koźle w Biuletynie Informacji Publicznej.

¹ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2024 r. poz. 1572, 1907 i 1940.

1. W myśl art. 2 ust. 1 oraz ust. 2 i 3 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870):
 - 1) petycja może być złożona przez osobę fizyczną, osobę prawną, jednostkę organizacyjną niebędącą osobą prawną lub grupę tych podmiotów, m.in. do organu władzy publicznej;
 - 2) petycja może być złożona w interesie zarówno publicznym, jak i własnym;
 - 3) przedmiotem petycji może być m.in. żądanie podjęcia działania w sprawie życia zbiorowego lub wartości wymagających szczególnej ochrony w imię dobra wspólnego, mieszczących się w zakresie zadań i kompetencji adresata petycji.
2. Zgodnie z art. 7, art. 10 i art. 16 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483, z późn. zm.):
 - 1) organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa;
 - 2) władzę ustawodawczą sprawują Sejm i Senat, władzę wykonawczą Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej i Rada Ministrów, a władzę sądowniczą sądy i trybunały;
 - 3) samorząd terytorialny uczestniczy w sprawowaniu władzy publicznej; przysługującą mu w ramach ustaw istotną część zadań publicznych samorząd wykonuje w imieniu własnym i na własną odpowiedzialność.
3. Przepisy prawa, w szczególności art. 18 ust. 1 w związku z art. 6–10g ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465, z późn. zm.), stanowią, że do właściwości rady gminy należą wszystkie sprawy pozostające w zakresie działania gminy, o ile ustawy nie stanowią inaczej. Z kolei do zakresu działania gminy należą wszystkie sprawy publiczne o znaczeniu lokalnym, niezastrzeżone ustawami na rzecz innych podmiotów.
4. Orzecznictwo Naczelnego Sądu Administracyjnego w sprawach aktów organów samorządowych wyrażających stanowiska, opinie czy postulaty w różnych sprawach publicznych nie jest jednolite i podąża w dwóch rozbieżnych kierunkach. Pierwszy (m.in. wyroki z 25 maja 2017 r., I OSK 297/17; z 18 kwietnia 2018 r., I OSK 552/18; z 2 października 2018 r., II OSK 1804/18) można scharakteryzować jako uznanie, że organy samorządu mogą wyrażać opinię w sprawach publicznych, zwłaszcza w sprawie planowanych zmian legislacyjnych czy ochrony swojej samodzielności, bez wskazywania podstawy prawnej, tj. w ramach swojej ustrojowej odrębności względem władzy centralnej. Zarazem jednak nie mogą one propagować treści zakazanych przez prawo lub sprzecznych z prawem. Drugi kierunek, znacznie bardziej restrykcyjny (np. wyroki z 3 października 2018 r., II OSK 2223/18; z 17 grudnia 2018 r., II OSK 2685/18), wskazuje, że do podjęcia tego rodzaju uchwał wymagana jest podstawa prawna w postaci co najmniej normy zadaniowej. Gdyby zatem ustawodawca chciał umożliwić jednostkom samorządu opiniowanie, wyrażanie stanowisk, sprzeciwów lub apeli co do przyszłych zamierzeń ustawodawczych, to takie zadanie wpisałby do ustawy. Rozbieżna w swoich opiniach jest również doktryna prawa, w ramach której formułowane są wypowiedzi przychylające się zarówno do stanowiska liberalnego (np. M. Hadel, *Problematyka aksjologicznego nadużycia kompetencji w kontekście tzw. uchwał „anty-LGBT”*. Rozważania na kanwie aktualnego orzecznictwa sądów administracyjnych, „Samorząd Terytorialny” nr 12/2020, s. 7-20), jak i restrykcyjnego (np. P. Dobosz, *Uwagi do art. 6 ustawy o samorządzie gminnym*; [w:] P. Chmielnicki (red.), *Komentarz do ustawy o samorządzie gminnym* (wydanie 2), Warszawa 2006, s. 99).
5. W petycji złożonej drogą elektroniczną w dniu 10 marca 2025 r. zawarto postulat podjęcia przez Radę Miasta Kędzierzyn-Koźle uchwały wyrażającej sprzeciw wobec projektów ustaw dotyczących ustroju sądownictwa.
6. W świetle przedstawionego stanu prawnego, Rada Miasta Kędzierzyn-Koźle nie znajduje podstaw prawnych do zajmowania przez organ stanowiący Gminy Kędzierzyn-Koźle stanowiska w przedmiocie ustroju organów władzy sądowniczej, leżącego poza zakresem ustawowych zadań i uprawnień samorządu gminnego.